

Oponentní posudek na diplomovou práci

Václav Krump: Svoboda projevu v ČR

Předložená diplomová práce je věnována jednomu ze základních lidských (politických) práv, jež požívá v České republice mezinárodně právní i ústavní ochrany. Svoboda projevu a podmínky její realizace představují současně podstatný pojmový znak demokratického zřízení moderních států, za který se Česká republika oprávněně považuje.

Diplomová práce vypracovaná V. Krumpem má 62 stran textu, který je uvozen Obsahem (s. 1) a doplněn Seznamem zkratk (s. 64) a seznamem použité literatury. V něm autor rozlišuje knižní publikace, tj. monografie, učebnice a komentáře (kolem 20 položek), časopisecké články (7) a internetové zdroje (9), mezi nimi odkazy na oficiální stránky komor Parlamentu – sněmovní tisky, novinové články, rigorózní práci a dále je připojen přehled citovaných, případně v práci zmiňovaných judikátů ESLP a Ústavního soudu ČR. Na uvedené prameny autor víceméně korektně ve své práci odkazuje, včetně odkazů na výše zmíněné judikáty, výjimkou nejsou ani případy, kdy porovnává či upozorňuje na rozdílné názory a hodnocení, na které v pramenech narazil.

Hlavním vodítkem při zpracování zvoleného tématu se autorovi stal článek 17 Listiny základních práv a svobod, jak to vyplývá z klíčových částí diplomové práce, tj. Zakotvení svobody projevu (část 3.) a Limity svobody projevu (část 4.). Diplomová práce je opatřena též stručným úvodem (s. 2-3) a závěrem (s. 61-63) a jak už bývá na naší fakultě zvykem, stručnou a neobjevnou částí historickou (s. 4-7).

Přehled příkladů ústavní regulace v části 2. nazvané Historický vývoj ústavní ochrany svobody projevu diplomant uvozuje převzatou myšlenkou P. Holländera, že totiž svoboda projevu je nevyhnutelným důsledkem svobody víry, svědomí a světonázorového přesvědčení (odkaz č. 2). Jako první příklady jsou uvedeny Čtyři pražské artikuly, zmiňována je svoboda tisku v Pillersdorfově ústavě a následně svoboda projevu podle Stadionovy ústavy. Pokud jde o československý ústavní vývoj, uvádí autor z ústavní listiny z roku 1920 její § 117 a § 113, z neznámého důvodu vzhledem k výše uvedené tezi ale už ne její §§ 121 a 122. Proto by mě zajímal diplomantův názor na to, co, kdy a proč se pro ústavodárce asi změnilo, když ústavní regulaci svobody projevu a svobody svědomí, vyznání a jejich projevů začal upravovat a upravuje paralelně.

Z úvodu práce vyplývá, že si autor stanovil trojí cíl (s. 2). Za hlavní záměr považuje „zmapování svobody projevu v právním řádu“, dále nastínění pohledu judikatury zejména Ústavního soudu ČR“ na daný institut a konečně to má být „poukázání na některé možné změny de lege ferenda či potenciální rizika současné úpravy“.

Pokud jde o první z vytýčených zadání, pak podle mého soudu bylo naplněno jakousi sumarizací vybraných ustanovení právních předpisů z oboru občanského, trestního, správního či autorského práva. To sice určilo značně popisný charakter podstatné části práce, když současně kladně hodnotím, že se autor snažil reagovat i na aktuální „výzvy“ v dané věci, tj. např. interpretaci čl.

27 odst. 2 Ústavy v judikatuře Nejvyššího soudu (s. 20n.), použití motivů státní vlajky na uměleckých výtvorech (s. 52n.) či zásahů proti tzv. growshopům (s. 55).

I když autor výběrově s odkazy (citacemi) na nálezy Ústavního soudu ČR vztahujícími se k čl. 17 pracuje, považuji za vhodné, aby se v rámci ústní obhajoby pokusil o nástin trendů v rozhodovací praxi Ústavního soudu blíže (podrobněji), než jak činí na s. 61 v posledním odstavci i vzhledem k tomu, že judikatura Ústavního soudu ČR není tak rozporná a rozsáhlá, jak tomu je již v případě rozhodnutí ESPL.

Obdobné platí i pro naplnění třetího ze slibovaných záměrů práce, a sice slibovaných závěrů de lege ferenda. V Závěru práce autor obecně zmiňuje „některé nedostatky“, nabádá k obezřetnosti, která „bohužel někdy chybí“, postihování ohrožení cti a vážnosti i trestním a správním právem považuje za ně „úplně ideální“, některé trestné činy pak považuje za „sporné. V textu práce se naplnění tohoto záměru diplomant zřejmě nejvíce přiblížil na s. 48, 49 a 55. Uvítala bych proto v rámci ústní obhajoby dva až tři konkrétní a pečlivě vyargumentované příklady navrhovaných případných změn právního řádu, k nimž autor při vypracování diplomové práce dospěl.

Diplomovou práci Václava Krumpa **doporučuji** k ústní obhajobě a předběžně navrhuji její hodnocení známkou **velmi dobře**.

V Praze 21. června 2014

JUDr. Věra Jirásková, CSc.
Katedra ústavního práva PF UK v Praze